

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quod resurrecturos mortuos esse concedit, non aliunde quam ab Hebræis
Plato discere potuit Cap. xvij

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

creator ac pater sum, quoniam facti estis, immortales quidem non eritis, nec dissolubiles omnino. Non ergo dissoluremini, nec in mortem deducemini, maiore uinculo colligati. Et in libro de republica hoc inquit. Vniuersum aliquando quidem ipse deus conuoluit, aliquando autem dimittit, cum circulationes convenientis mensuræ tempus habuerit. Nonnunquam autem casu in contraria circūducitur, cum animal sit, & prouidentiam ab eo qui fecit, in principio sumpserit. Cælum enim corporeum est, quare absq̄ imitatione peritū esse impossibile est. Circulariter autem motum, minimam sui motus habet imitationem, nihil autē potest se ipsum semper uolūtere præter corpus, quod omnium quæ mouentur habet principatum, quod nullo modo potest, modo sic, modo aliter moueri. Ex quibus omnibus non oportet hunc mundum a se ipso uolui semper cedere, nec a deo binas & contrarias uoluntiones accepisse, nec quidem a duobus dijs inter se discedētibz, sed sicut modo dictum est, aliquando, quod a diuina causa ducitur uitam rursus cōsecutus, immortalitatemq̄ a creatore super iniunctam, aliquando autem cum dimissus fuerit, per se ipsum uolui tempore quo dimittitur, quoniā cum maximus sit, ac æqualissimi ponderis, minimo nixu mouetur, multa annorum milia uoluit. Omnium igitur, quæ mirabiliter accidunt, hæc uniuersi circulatio causa est, quæ aliquando sicuti nunc uoluitur, aliquando in contraria. Maximas igitur tunc mutationes fieri putandum, ac multas corruptiones animalium, interitus hominum, & alia noua atq̄ inaudita.

Quod resurrecturos mortuos etiā concedit, nō aliunde
q̄ ab Hebræis Plato discere potuit. CAP. XVIII.

Rogressus deinde aliquantulum, mortuos reuicturos dicit, quod nescio unde iam aliunde quā a Iudaica scriptura intellexerit. Ferebatur inquit a priscis illis eos, qui in ultima circulatione moritūne uicinos, futuro tempore in prima rursus resurgere, ac ab eiusmodi hominibus multa nobis nuntiata esse, q̄ nunc uulgo non recte falsa putantur. Consequens enim est hos senes ad puerorū rursus naturam conuerti, & mortuos qui iacent in terra, rursus tunc esse reuicturos generationem sequentes, quæ in contraria reuoluit, nisi quos deus in aliam conditionem tra-

duxerit

dixerit. Et progressus dicit. Tempore omnium exacto, quoniam
 mutationem fieri oportet, cum terrenum genus defecerit, omni ani
 ma per generationem in corpus iustum deducta, tunc uniuersi gu
 bernator, habens gubernationis dimissis, ad altitudinem suam abibit
 mundum autem rursus parca, & innata cupiditas euertet, quod cum
 fieri uiderint dii, minores partes mundi suae gubernationi commis
 sas relinquunt. Mundus autem reuolutus, atque in contrarium latus,
 & magno terrae motu concussus, inauditam omnibus animantibus
 pestem incutiet, & tempore aliquo exacto, omni turbatione sedata,
 solitum cursum recipiet. Deus enim ne omnino dissoluatur, guber
 nacula rursus capiet, & omni expulsa turbatione, immortalē ipsum
 & insenscentem efficiet. Et post pauca. Dicam inquit tibi sermo
 nem fortissimi uiri Irlis nomine, genere armenij, qui olim in proelio
 mortuus, post decimum diem fere iam corpore corrupto delatus a
 suis domum, cum in rogum poneret, decimo die postquam decidit, re
 uixit: multaque sibi se uidisse narrauit, ac inter alia, quod anima egres
 sa e corpore, cum multis in locum quarendam deum deuenisset,
 ubi terrae hiatus inter se connexi maximi erant, & ex opposito duo
 ad caelum itinera, iudices autem sedentes uidisse, a quibus, qui iusti
 fuisse iudicabant, in anteriore parte signis alligatis ad dexteram, &
 sursum in caelum ire uidebantur. Iniusti uero ad sinistram, & deor
 sum signis ad posteriorem partem eorum alligatis, in quibus scripta
 erant eorum facinora. Quae cum uidisset accessisse atque rogasse di
 cebat, ut liceret ei hominibus haec nunciare. quod cum illis placuis
 set, per omnia illa loca diligentius ductum fuisse. Haec Plato. Plutar
 chus autem in primo de anima haec narrat. Enarchus inquit nuper
 aegrotans, tanquam iam mortuus a medicis fuit relictus, & breui tem
 pore in se ipsum postea reductus dicebat se mortuum fuisse, & in
 corpus iterum restitutum, nec me aegrotatione moriturum, reprae
 hensosque aiebat uehementer a domino suo eos spiritus, qui animam
 eius duxerunt, ad Nicandam enim missos, non ad illum fuisse. Ni
 eandas autem Coriarius erat, & in palaestris non ignobilis, qui eo
 tempore, quo Enarchus reuixit, in maximas incidit febres, ac re
 pente mortuus est. Hic autem uiuit, superstesque est felicissime nos
 biscum manens. Haec ideo posui, quia scriptura etiam Hebraeo
 rum

rum nonnullos reuixisse uerissime narrat.

De Cælesti terra secundum Platonem. CAP. XIX.

Verum quoniam in repromissionibus scripturæ, solis pijs terram quandam reseruari fertur, secundum illud, Mites autem hæreditabunt terram. Hæc ꝑo cælestis est, quam Prophæta ex ꝑciosis lapidibus allegorice constare significat dicens. Ecce præparo ego tibi carbonem lapideum, & ponam pinacula tibi ex Iaspide, & fundamenta ex Zephyro, & circūitum tuum ex lapidibus electis. Cōsydera quomodo ipse quoq; Plato similia in libro de anima, ex persona Socratis scribit. Glauci artificium inquit non posset exponere quæcunq; ibi sunt, ego autem etiam si possem o Simia, uita tamen mihi non sufficit, nihil tamen perhibet formam illius terre, ut mihi, quod uidetur breuiter explicare. Satis hoc est Simias inquit. Credo igitur Socrates addidit, quoniã est in medio cœlo rotundo, nihil sibi opus esse ne cadat, nec aere, nec ulla re alia. Deinde maximam rem quandam esse, nec huic simile, in qua tanquam in sterquilinio formicas, aut in palude ranas homines uideo habitare. Et post pauca. Ipsam uero terrã mundam in cœlo mundo, ubi stellæ sunt positã esse credo. Et progressus. Si natura inquit humana illa posset superiora perspicere, cognosceret ibi esse uerum cœlum, ueram lucem, & ueram terram: hæc enim terra, & isti lapides, & omnia quæ hic sunt corrupta/ exesaq; sunt, quemadmodum ea quæ prope mare sunt, a salitudine maris. Et post pauca. Dignam rem auditu dicerem inquit, si fabulam audire uelletis. Non autẽ inquit Simias libenter audiemus. Dicitur ergo. Socrates inquit talem illam terram esse, si quis totam ab alto prospiceret, qualis esset duodecim coloribus exornata sphaera, quorum isti colores, quibus scriptores abutuntur, quasi faeces sunt. Ibi autem uniuersam illam terram a fulgentioribus & melioribus esse depictam, atque aliam partem eius cæruleam, aliam auream, aliam albam multo albiorem niue, & ex alijs coloribus alias mirabili pulchritudine coloratas, & ultra quam oculus hominis perspexerit. In tãta igitur talicq; terra proportionabiles arbores nascuntur, flores & fructus proportionabiliter gerentes, montes quoq; collesq; sunt, & lapides in simili proportionem, quorum quasi particulae isti lapides sunt, Sardius dico iaspis

D Smaragdus